

(א) זכרות לה, (ב) ז'ל נשא
ועמ"ש חוספס לעיל כג: ד"ה
דני, (ג) נ"י חוספס חולין ד.
ד"ה מכנים וכו' דגרסי רב
מנשה, (ד) רש"ל מ"ה, (ה) פ"י
זכר עירון, (ו) סוכה כ"ט,
(ז) שם, (ח) נדרים ל"ב,
(ט) רש"ל מ"ה, (י) ב"מ:
גלחים, (יא) רש"ל, (יב) משלי
י, (יג) רש"ל מחזיק, (יד) ר"מ
מוחק זה,

תורה אור השלם

1 כה אמר ה' אל דוד
הגויים אל תלמדו ומתאבות
השמים אל תתנו יב ויחזו
הגוים מהמזם: ירמיהו י ב
2 וירצא אתו החזקה
ויאמר הכטג אל השמקמה
וספר החובקים אם תוכל
לספר אתם יאמר לו כה
ידיהו ורשע: ירמיהו טו ה
3 ויאמר אברם הן לי לא
נתתה זרע ונתת בן בתי
יורש אתי: בראשית טו ז
4 ונתת דבר ה' אילו לאמר
לא יירשך זה כי הוא אשך
יצא ממעריך הים ירמיהו:
בראשית טו ד

הגהות הב"ח

(ח) גמ' מאן דצמחיה גבר.
 י"צ תחלת קדר הליכתן ש"ס
 חב"ל ורובן נקט חב"ל
 ש"ס לפי קטן סימני הימים
 חל"ס כ"נ"ט נקט מדר בראש
 והדר נקט גוגה וכו' לפי קדר
 השעות והמזלות כשתחיל
 ממזל חמה שהוא משמש
 בתחלת יום א' נמצא קדר
 השעות חב"ל ש"ס וחזר
 חלילה לראות בראש"ס כ"פ
 מפני וע"ס (ב) רש"י ד"ה
 קב"ל וכו' זו משמעותה
 וכוללת:

גליון הש"ס

נמרא אהא אבוה
אשכחיה. עי' לעיל דף כג
ע"ב תוס' ד"ה דבי נשא:
רש"י ד"ה אביל דלא דיליה
בלבנה המסגת. עיין דבר
נחמד בזה בכתות אור לצעל
פמ"א צפ' בראשית:

לְעִזֵּי דַעַ"י

אשווי"א [אישוי"ר].
לסטות.

מוסף רש"י

שבחוהוּשין. מניסין נֶכֶךְ
לַעֲרֹב יִסֶּה זְמִמּוֹ (בְּרֻכּוֹת
לח.). אֵל דֶּרֶךְ הַגֵּרִים אֵל
תִּלְמִדוֹ. לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂהֶיהָ,
וּמַעֲשֵׂהֵי זֵדוּת מֵאֲחֻת
הַשָּׁמַיִם אֵל תַּחֲמוֹ (סוֹכָה כז.).
צֵא מֵאִצְטֶגְנוֹנִית שַׁלָּךְ.
שְׂרָאִית זְמוּלוֹת שֶׁאִין עֲמִיד
לְהַעֲמִיד בּוֹ, אֲכִסֵּי אֵין לֹ בִּן
אֶל אֲכִסֵּה יֵשׁ לֹ בִּן, שֶׁרִי
לֹא תִלְד אֶל אֶל שֶׁרֵה תִלְד, אִמִּי
קוֹרֵא לָהֶם שֶׁ אֲחֵר יִשְׁמֵנֶה
הַמּוֹל (בְּרֻאֲתֵי טו. ה.).

רבי יוסי בר יהודה **הוא**, ^(א) (דא רבי לא מהני ליה שניו דמנתינת מיס מתייב אפילו צמדי דלאו בר גיבול כדאמרינן גבי מורסן אכל רבי יוסי בר יהודה) דאמר עד שיגביל הכא גובלין כלומר יד כדמפרש ואילוי וה"מ הוא דקא משני: **שבושין** בתכרוד דהיינו גובלין: **ושופים ויטוס ומוצרי** בדלאו רפואה נמי משקה הוא דתנן כל המשקין שותה אדם לרפואה (לעיל דף קטז): **בעצה** אין גובלין ברכה בחשין שאין זו לישה: **בחול וטון החומר** ו'. כלומר כן דרכו בחול: **לגבול דבי נשים** שומר בהמות אביי ומגביל מאכלין: **דקא גביל מורסן ע"י שניו**: **נעט ציב**.

דהא לכולי עלמא אכל לא גובלין
 תנן: גובלין. מורסן ע"י שינוי
 בדמפרש ואזיל והוא דקא משני:
 ולא מספין. לתורי אין מאמירין
 אותן: ודלא לקיט בלישינה. עגל
 קטן שעדיין לא לומד לאכול: והני
 מילי. דאמרן דמותר לגבל מורסן:
 שמי וערב. פסע אחת מוליך המקל
 שמי ופסע אחת ערב: מנערו לכלי.
 והוא מתערבב מאליו: אפינקסיה:
 לוחות קשורות זו עם זו כחותן של
 סוחרים: מהו לפרק. לתת מתוך
 כלי שלפני בהמה זו ולתת לפני
 חברה: דהא קמי דהא. מילתא
 באפי נפשה היא. דהא מדה שרגילי
 לתת לפני בהמה מותר לתת לפני
 בשבת וכן תרתי קמי תרתי האוכלות
 באבוס אחד: אכל סתא קמי פסי.

הואיל וחבולו לא ייטיב להו כי האיר
טרחא דלא צריך וכו"ש תרתי קמי
חדא: **אמרי' קמיה רבי.** רבי על
משחתי דהוא אמר קדם רבי על
הן אינשי דבגבלין קדם קמיה: **מדרי' יוסי**
בן יהודה. בר פלוגמיה דהוא שרי
לעיל אף צבעה ועל ידי שינוי והיו
נוהגין כמותו: **האי מאן דבחד**
בשבא. הניול בחד בשבת: **יהא**
גבר ולא חדא ביה. יהא אדם שלם
במדה אחת יהא ולא אחת בר ממדה
אחרת ולקמן מפרש לה ואיל: והוא
ריש גבין. מפרש דחד בשבת יהא
ראש כמו שהיו ראש למעשה בראשית.

מיהו שמע מינה דלולדים צו דליקים
ורשעים: דאלינאגו מיה. כך הוא
ידל מכל אדם: וגא. נואף:
דאיצרו ביה עשבים. דכת' (בראש' א)
תשא הארץ והוא דבר שפירה
וכנה מאל וממחר לגדל ולנחמה
דהא ענין פריאות אשווי"א בלע"ז
[ג"א] דלא כתבי למיניה עשבים
בזוויים (ועוד) שיואלין בערבוביא
ויונקן זו מזו: ופי' יזמן:
דאיסנו ביה מאורות. וכתיב^ו ותורה
אור: דאיצרו ביה דגים ועופות.
שכן טורחין לאוכלין אלף מינים
תקדו של הקב"ה: חורן. חמור
אחר ממות: חורן בממות. שכן דרך
ע"ש לחור אחר ממות שבת: וקדישא
רבה יסקרי. שיהא פרוש וקדוש
דכתיב (שמות ט) ויקסשו: אחר להו
רבי חנינא. לתלמידים שקראו
פנקסו של ר' יהושע: מול שעה.
ז' מלות הן המשמשין את המושג
חנ"ל ש"ס חמה היינו חמה המשת
והוא אחד מן המולות וכן לבנה והשאר
הווין כוכבים: וזופן. כשמש המאיר:
איכל מדינה. כשמש שאינו מסיג
גבול רעהו למשול בלילה: ורזווי
גליין. אין לו רשות לכסות סודו
אמרתותיו אלף כשמש הוא שהוא
פומיג לכל: דלמי ביה גורלא. אש
תלי בצותו מזל. יצר של תשמיש צוער

מהו צדק. פירש בקונטרס לפרק
מלפני בהמה זו וליתן לפני
אחרת וכן פירש בערוך בערך פרק
וקשה לר"י דהיינו תמנימין גבי בהמה
(עליו דף קמ: א) ונראה לר"י לפרק
היינו להריק המים וגם המורסן
מכלי אל כלי שחגבל עיטב ובערוך
פירש כמה לשונות:

אין מוז' ל'ישראל'. והא דלמאר רבא
בשיליה מו"ק (דף כח. ושם)
בני חיי ומוזוי לאו בזכותא תליא
מילתא אלא בזמנא תליא מילתא
מכל מקום על ידי זכות גדול משתנה
אבל פעמים שאין המזל משתנה
דלמאר ציבמות פרכ הוולץ (דף
(שם). וזה מוסיפין לו לא וזה
פוחתין לו * (דאין מוזל ל'ישראל):
כלדאי

רבי חייא מהו לגבל אמר
[שיא] חד קמי חד תרי קמי
אמר קב ואפילו קביים עולא
אמרית קדם רבי ומנו רבינו
צוח רבי ומנו רבינו הקדוש
חילא בדיה למיסר מדרבי
לוי האי מאן דבחד בשבא
ח[א] אילימא ולא חד למיבו
א לאו חדא לבישו והאמה
בא אנא מלך והוא הוה ריש
אוי טעמא דאיברו ביה אור
מ"ט משום דאיפליגו ביה
ונאי יהא מ"ט משום דאיברו
בר חכים ונהיר מ"ט משום
א יהי גבר גומל חסדים מ"ט
ממעלי שבתא יהי גבר חזון
שבתא יהי בשבתא ימות על
בר רב שילא וקדישא רבא
בר ליואי לא מזל יום גורם
גבר זיוותן יהי אכיל מדיליה
האי מאן דבכוכב נוגה יהי
יהי נורא האי מאן דבכוכב
האי מאן דבלבנה יהי גבר
לא דיליה ושתי דלא דיליה
א יהי גבר מחשבתיה בטלן
מאן דבעדק יהי גבר צדקן
מאדדים יהי גבר אשיד דמא
אמר רבה אנא במאדים הואי
נינא אומר מזל מחכים מזל
זל לישראל ואודא רבי יוחנן
אל שנאמר יכה אמר ה'
אל תחתו כי יחתו הגוים
אין מזל לישראל דאמר רב
נ²⁰ יוציא אותו החוצה אמר
תי אמר לו לאו כי אם אשר
נגנינות שלי ואיני ראוי להוליד
מזל לישראל מאי דעתך
דקאי

רבי יוסי בר' יהודה היא והנ"מ הוא א"דמשני
היכי משני א"ר חסדא על יד על יד ⁶ וישוין
שבוהשין את השתית בשבת ושותים ויתום
המצרי והאמרת אין גובלין ל"ק הא גבעה
הא ברכה והני מילי הוא דמשני היכי משני
אמר רב יוסף בחול נותן את החומץ ואח"כ
נותן את השתית יבשבת נותן את השתית
ואח"כ נותן את החומץ לוי בריה דרב הונא
בר חייא אשכחיה לגבלא דבי ⁷ נשיה דקא
גביל וספי ליה לתוריה במש ביה א"תא אבוב
אשכחיה א"ל הכי אמר אבוב דאמך משמיה
דרב ומנו רבי ירמיה בר אבא גובלין ולא
מספין ודלא לקיט בלישניה מהלקיטין ליה
וה"מ הוא דמשני היכי משני אמר רב יימר
בר שלמיא משמיה דאביי שתי וערב והא לא
מערב שפיר אמר רב יהודה מנערו לכלי

כתיב אפינקסיה דזעירי אמרית קדם רבי אסור מהו לפרק אמר מותר אמר רב [א] תרי שפיר דמי תלתא קמי תרי אסור רב יוס אמר כור ואפילו כוריים כתיב אפינקסיה דק הקדוש על דהוו גבלין שתיתא בבבל והוון על דהוו גבלין שתיתא ולית דשמיע ליה וסיפא בר' יהודה כתיב אפינקסיה דרבי יהושע הי גבר ולא חדא ביה מאי [ולא חדא] והאמר רב אשי אנא בחד בשבא הואי רב אשי אנא ודימי בר קקוזא הוויין בחד גבלי אלא אי כולי למיכו אי כולי לכישו [וחושך] האי מאן דבתרי בשבא יהי גבר מיא האי מאן דבתלתא בשבא יהי גבר עתוי ביה עשבים האי מאן דבארבעה בשבא יהי דאיתלו ביה מאורות האי מאן דבחמשה בש משום דאיברו ביה דגים ועופות האי מאן אמר ר"ג בר יצחק חזון במצות האי מאן דאחילו עלוהי יומא רבא דשבתא אמר רב יתקרי אמר להו רבי חנינא פוקו אמרו ליה אלא מזל שעה גורם האי מאן דבכחה [ושתי מדיליה ורוזיה גליין אם גניב לא מציע גבר עתיר וזנאי יהי מ"ט משום דאיתיליד יהי גבר נהיר וחכים משום דספרא דחמה סביל מרעין בנאי וסתיר סתיר ובנאי אכיל ורוזיה כסיין אם גנב מצלח האי מאן דבשם אית דאמרי כל דמחשבין עליה בטלין האי אמר ר"ג בר יצחק וצדקן במצות האי מאן א"ר אשי אי אומנא אי גנבא אי טבחא אי מוהא אמר אביי מר נמי עניש וקטיל איתמר רבי מעשיר ויש מזל לישראל רבי יוחנן אמר איז למעמיה "דא"ר יוחנן מניין שאין מזל לי אל דרך הגנים אל תלמדו ומאותות השם מהמה "הם יחתו ולא ישראל ואף רב סב יהודה אמר רב מניין שאין מזל לישראל שנא אברהם לפני הקב"ה רבש"ע [בן ביתי יורש יצא ממעריך אמר לפניו רבש"ע נסתכלתי באין בן אמר ליה צא מאיצמגנינות שלך שא

לכתוב דרך הילוכו ותקופותיו ומצי אללו תמיד: **סביל מרעין**. כלבנה זו ^(א) שמתנוונה והולכת: **בגי**
אילי לא דילי. כלבנה המסגת גבול החמה למשול אף ציוס: **ורווי כסין**. כלבנה שאינה
מחי: **בטילן**. כמו לא ישבותו ^(ב) **דקן במלות**. נדקה לעניים דקרי ליה מזור ^(ג) **(בכל)**
ת: אומנא. מקח דס: **עניש**. בני אדם העוזרין על דבריו: **מול מחנים**. לפי המזל היא החכמה
ל **ישראל**. שאין תפלה ולדקה משנה את המזל: **אין מול לישראל**. דעל ידי תפלה וזכות
ובכח המזלות: **לא מאילעגניסוך**. היינו דכתיב ויאל איתו החונה חוק מאילעגניסות:
דקאי

כתמור: מול כוכב. הוא סופר של מול ח
וספיר. כלבנה וז שגדילה ומתממעת
מאירה: דבצחאי. מול כוכב ששמו
לשון אגדה: גנבא. ליסטים ההורג נס
דלמור דבחמה נהיר וחכים: ויש
משנה מולו לטובה: איטנגיות.

לא אבגד מיי' שם הלכה
 לג סמג שם טוש"ע א"ח
 סימן שכא סעיף יד:

מוסף תוספות

א. 'נוטלים מלפני בהמה זו
ולתת לפני בהמה אחרת
בשבת', וחניא בברייתא
'נוטלים מבהמה שפיה
יפה ונותנים לפני בהמה
שפיה רע'. ריטב"א.
ב. וא"ל מותר, וכדאמר רב
יהודה מנערו לכלי. ר"ן.

[illegible]